

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315212624
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2315212624.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36 854 140, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, adresa C. XXX, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 20, IČO: 50 491 300, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 5C/363/2015-365, zo dňa 16.11.2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd v celom rozsahu vyhovel žalobe, keď vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Súd určuje, že kúpna zmluva, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor pod č. V 3793/2014 dňa 22.09.2014, a ktorou D. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX C. previedla na A. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX B., nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX pre okres Galanta, obec B., katastrálne územie B., a to pozemky C KN parcela č. 297 zastavané plochy a nádvoria o výmere 274 m², C KN parcela č. 298 záhrady o výmere 1162 m², C KN parcela č. 299 záhrady o výmere 986 m², C KN parcela č. 300 zastavané plochy a nádvoria o výmere 267 m², C KN parcela č. 301/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 239 m², C KN parcela č. 301/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 123 m² a prevádzková stavba č.s. XXX na parcele číslo 297, dom č.s. XXX na parcele číslo 300, je voči žalobcovi Československá obchodná banka a.s. právne neúčinná.

II. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, keď ustálil, že dňa 11.02.2013 bola v Nitre vydaná zmenka č. 023/8772/13, ktorej vystaviteľom bola obchodná spoločnosť Navi Logistik s.r.o., IČO: 44 881 584. Za vystaviteľa zmenky konal konateľ D. E. B.. Ako aval za vystaviteľa zmenky vystupovala D. E. B.. Zmenka bola na sumu 302.897,- Eur. Dátum splatnosti zmenky v prospech žalobcu bol stanovený na 31. október 2014. Dňa 04.09.2015 bol Okresným súdom Bratislava V vydaný zmenkový platobný rozkaz, kde ako žalobca vystupovala Československá obchodná banka, a.s., a ako žalovaní Navi Logistik s.r.o. a D. E. B.. Týmto zmenkovým platobným rozkazom boli žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 302.897,- Eur so 6%-tným ročným úrokom od 01.11.2014 do zaplatenia, zmenkovú

odmenu 1.009,66 Eur a náhradu trov konania vo výške 16.596,50 Eur. Zmenkový platobný rozkaz sa stal právoplatným voči Navi Logistik s.r.o. dňa 21.09.2015. Proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu podala námietky D. E. B.. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 18. marca 2020 rozhodol, že zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V č. kon. 1CbZm 436/2015 zo 4. septembra 2015 voči žalovanej 2/ ponecháva v platnosti. Ako to vyplýva z doložky právoplatnosti a vykonateľnosti Okresného súdu Bratislava V zmenkový platobný rozkaz vydaný dňa 04.09.2015 sp. zn. 1CbZm 436/2015 nadobudol právoplatnosť 04.03.2023 a vykonateľnosť 08.03.2023.

3. Dňa 06.05.2013 bolo medzi žalovaným A. B., ako veriteľom, a D. E. B. a jej manželom I. E., ako dlžníkmi, uzavretá zmluva o pôžičke, na základe ktorej veriteľ požičiava dlžníkom sumu 121.000,- Eur a dlžníci sa zaviazali požičané peniaze spoločne a nerozdielne vrátiť do 31.12.2023. Uvedená pôžička bola bezúročná. Súčasťou tejto zmluvy o pôžičke bola aj Dohoda o užívaní nehnuteľnosti. Zmluvné strany sa dohodli, že až do splatenia pôžičky poskytnutej na základe tejto zmluvy veriteľ má právo užívať bez platenia nájomného tieto nehnuteľnosti:

1. Rodinný dom, ktorý sa nachádza v obci B., súpisné číslo XXX, postavený na pozemku označenom ako parcela č. 1120/4

2. Pozemky, ktoré sa nachádzajú v obci B. označené ako parcela č. 1120/2, 1120/3 a 1120/4.

3. Nehnuteľnosti sú zapísané v katastri nehnuteľností Katastrálneho úradu v Galante, Okres Galanta, Obec B., Katastrálne územie B.

na Liste vlastníctva č. XXX takto

stavba súpisné číslo XXX na parcele číslo 1120/4 rodinný dom podiel 1/1

na Liste vlastníctva č. XXX takto

Parcely registra C evidované na katastrálnej mape

parcelné číslo výmera Druh pozemku

1120/2 367m² Zastavané plochy a nádvorcia

1120/3 641 m² Orná pôda

1120/4 230 m² Zastavané plochy a nádvorcia podiel 1/1

4. Dňa 15.12.2013 bol vyhotovený dodatok č. 1 k Zmluve o pôžičke zo dňa 06.05.2013. V zmysle tohto dodatku sa zmluvné strany dohodli, že dlžníci sú povinní vrátiť požičané peniaze spoločne a nerozdielne najneskôr do 30.08.2014. Zmluvné strany sa tiež dohodli, že v prípade, ak nedôjde k vráteniu peňazí najneskôr do 30.08.2014 sú dlžníci povinní najneskôr do jedného mesiaca previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, označeným v čl. II zmluvy o pôžičke, na veriteľa alebo strpieť zriadenie záložného práva na uvedených nehnuteľnostiach v prospech veriteľa na zabezpečenie jeho pohľadávky voči dlžníkom. Dňa 18.09.2014 bola vyhotovená listina o jednostrannom zápočte pohľadávok, kde ako veriteľ je označený žalovaný - A. B. a dlžníkmi sú D. E. B. a jej manžel I. E.. V čl. I uvedenej listiny sa uvádza, že dlžníci požičané peniaze veriteľovi nevrátili a pôžička je po lehote splatnosti. Kúpna cena za prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam predstavuje sumu 136.000,- Eur. Veriteľ týmto úkonom jednostranne započítava vzájomné pohľadávky veriteľa a dlžníkov, a to v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú, pričom v dôsledku účinkov tohto zápočtu pohľadávka dlžníkov voči veriteľovi vo výške 121.000,- Eur v celom rozsahu zaniká a pohľadávka dlžníkov voči veriteľovi v dôsledku účinkov tohto zápočtu predstavuje sumu vo výške 15.000,- Eur. Veriteľ je povinný uhradiť dlžníkom za prevod nehnuteľnosti kúpnu cenu vo výške 15.000,- Eur.

5. Dňa 18.09.2014 bola uzavretá kúpna zmluva, kde ako predávajúci vystupuje D. E. B., a ako kupujúci vystupuje A. B.. Predmetom kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti evidované Katastrálnym úradom v Galante, katastrálne územie B. zapísané na liste vlastníctva č. XXX ako parcely registra „C“

Parcelné číslo Výmera v m² Druh pozemku

297 274 Zastavané plochy a nádvorcia

298 1162 Záhrady

299 986 Záhrady

300 267 Zastavané plochy a nádvorcia

301/1 239 Zastavané plochy a nádvorcia

301/2 123 Zastavané plochy a nádvorcia

Stavby

Súpisné číslo na parcele číslo Popis stavby

XXX 297 prevádzková stavba

XXX 300 dom

Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor povolil vklad dňa 22.09.2014 pod číslom V 3793/2014.

6. Žalovaný pri výsluchu v mieste trvalého bydliska uviedol, že mal vážnu chorobu, pričom ju nevedel pomenovať. Býval vo B. D. H. XXX v dome, ktorý mu bol zobratý. Žalovaný nevedel uviesť, kto je vlastníkom domu, v ktorom v súčasnosti býva. Vedel uviesť, že je invalidným dôchodcom, a že má dve dcéry D. a D.. Nevedel uviesť, či niekto z dcér požičal peniaze. Taktiež nevedel, či s dcérou D. uzatváral nejakú zmluvu.

7. Svedkyňa D. E. B. na pojednávaní uviedla, že bola majiteľkou tlačiarne D., a v tejto tlačiarňi robili investíciu, na čo potrebovali peniaze, a preto požiadala svojho otca o pôžičku. Žalovaný požičal dcére peniaze, a tieto peniaze jej zaslal na jej osobný účet. Svedkyňa použila peniaze na investíciu do technológie. Žalovaný potreboval vrátiť peniaze, ktoré však svedkyňa k dispozícii nemala, a tak bolo dohodnuté, že prevedie na neho nehnuteľnosti. Podľa svedkyne cena nehnuteľnosti bola nižšia, ako pôžička, a preto žalovanému vyplatili 15.000,- Eur. Svedkyňa nevedela uviesť, nepamätala si, kedy, a akým spôsobom nadobudli vlastníctvo k domu súp. č. XXX vo B.. Svedkyňa potvrdila, že dom č. XXX vo B. mala vo vlastníctve od roku 2016. Potom bol predaný v roku 2018 spoločnosti SUNDISTRIBUTION s.r.o. a teraz je jeho vlastníkom DF reality s.r.o.. Ďalej svedkyňa uviedla, že ku kúpnej zmluve s jej otcom došlo v septembri 2014, a v tom čase nemala žiaden záväzok voči žalobcovi.

8. Ing. Anton Fuzák, znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, vyhotovil dňa 06.07.2014 znalecký posudok, v ktorom ohodnotil nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, katastrálne územie B. na 166.000,- Eur.

9. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 42a ods. 3 písm. a), v spojení s § 116, § 42b ods. 1, 2 a 4 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. v účinnom znení – ďalej aj len OZ).

10. Po teoretickej analýze inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov prvoinštančný súd odkázal aj na rozhodnutie Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR zo dňa 17.5.2022 sp. zn. IVCdo/1/2022 podľa záverov ktorého vymáhateľná pohľadávka v zmysle ust. § 42a ods. 1 OZ je pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať v základnom konaní.

11. Prvoinštančný súd pokračoval, že žalovaná strana vo svojom vyjadrení zo dňa 10.04.2023 (č.l. 309 spisu) tvrdila, že v zmysle zmluvy o pôžičke a jej dodatku č. 1 zo dňa 15.12.2013 sa zmluvné strany dohodli, že dlžníci sú povinní požičanú sumu vrátiť najneskôr do 30.08.2014, a keďže sa dostali do omeškania s vrátením finančných prostriedkov, došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy so žalovaným a na základe toho došlo aj k jednostrannému zápočtu pohľadávok zo strany žalovaného. V zmluve o pôžičke v čl. II sa uvádza „Dohoda o užívaní nehnuteľnosti“, ktoré sú zapísané na LV č. XXX katastrálne územie B., a to rodinný dom súpisné číslo XXX postavený na parcele č. 1120/4, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, parcely registra „C“ č. 1120/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 367 m², parc. č. 1120/3 orná pôda o výmere 641 m², parc. č. 1120/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 230 m². V Dodatku č. 1 Zmluvy o pôžičke zo dňa 06.05.2013, ktorý dodatok bol uzatvorený 15.12.2013 sa uvádza v čl. II, že v prípade, že nedôjde k vráteniu požičaných peňazí najneskôr do 30.08.2014 sú dlžníci povinní previesť vlastnícke práva k nehnuteľnostiam uvedených v čl. II Zmluvy o pôžičke. Z uvedeného vyplýva, že dlžníci previedli na žalovaného kúpnu zmluvou nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX katastrálne územie B., pričom v Zmluve o pôžičke a Dodatku č. 1 bolo dohodnuté, že v prípade nesplnenia si povinnosti prevedú na žalovaného nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX J. K. XXX katastrálne územie B.. Medzi kúpnu zmluvou zo dňa 18.09.2014, ktorej neúčinnosť je predmetom konania a Zmluvou o pôžičke uzatvorenou dňa 06.5.2013 v znení dodatku zo dňa 15.12.2013 nie je žiadny právny vzťah.

12. Z dokazovania mal prvoinštančný súd za preukázané, že v čase, keď D. E. B. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 18.09.2014 prevádzala na svojho otca - žalovaného - nehnuteľnosti, mala záväzok voči žalobcovi vyplývajúci zo zmenky vystavenej dňa 11.02.2014, kde vystupovala ako aval za vystaviteľa Navi Logistik s.r.o.. V čase vykonateľnosti rozsudku zo zmenky podala D. E. B. návrh na oddĺženie, v ktorom uviedla svoje majetkové pomery a konštatovala, že je poberateľkou mesačného príjmu vo výške 150,- Eur. So svojím manželom majú rozdelené bezpodielové spoluvlastníctvo. Je majiteľkou účtu v L. E. s kreditom 83,70 Eur. Spoločnosť Navi Logistik s.r.o., kde bola spoločníčkou, zanikla v auguste 2016 zlúčením so spoločnosťou Maj Lauko, s.r.o.. Okresný súd Trnava uznesením č. kon. 36Odk/31/2021

zo dňa 11.03.2021 rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníčky D. E. B., ktorý bol skončený z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

13. Žalovaný, ako osoba blízka dlžníkovi, mal sa pri právnych úkonoch, ktoré činil, presvedčiť, či by tento právny úkon neukrátil veriteľa. Dôkazná povinnosť zaťažuje žalovaného, ktorý neunesol dôkazné bremeno aj s poukazom na to, že žalovaný bol aj konateľom obchodnej spoločnosti Navi Logistik s.r.o. a bol aj spoločníkom tejto spoločnosti.

14. O náhrade trov prvoinštančný súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal v spore plný úspech, priznal 100% náhrady trov konania.

15. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaný, pričom uplatnil odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. d), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, písm. f), že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h), že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby rozhodol tak, že žalobu v plnom rozsahu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania v plnom rozsahu.

16. V časti II. odvolania žalovaný namietal nesplnenie predpokladov úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov – zmenšenie majetku. Argumentoval tým, že dlžníčka nepreviedla všetok svoj majetok a stále je možné pohľadávku zo zmenky uspokojiť zo zostávajúceho majetku dlžníčky, ktorým disponovala v uvedenom čase. Dlžníčka v čase vykonania úkonu disponovala aj s iným majetkom, z ktorého bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu aspoň čiastočne. O odporovateľnosti nemožno hovoriť v prípade, ak by síce napadnutým právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, avšak majetok, ktorý dlžníkovi zostal, by postačoval na uspokojenie pohľadávok veriteľov. V tejto súvislosti zdôraznil, že kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka, nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočne uspokojenie veriteľovho nároku. Dlžníčka okrem uvedených nehnuteľností v danom čase vlastnila aj ďalšie nehnuteľnosti, z ktorých žalobca mohol v čase podania žaloby potencióálne uspokojiť svoju pohľadávku. S uvedenou skutočnosťou sa ale konajúci súd nevysporiadal a preto je možné uvedený predpoklad odporovateľnosti považovať za naplnený.

17. V časti III. odvolania žalovaný namietal nenaplnenie predpokladu úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov – úmysel ukrátiť veriteľa. V tejto súvislosti poukázal na to, že daná kúpna zmluva bola uzavretá v dôsledku nesplnenia si zmluvných povinností v zmysle zmluvy o pôžičke a jej dodatku č. 1 a nie ako predpokladá žalobca s úmyslom ho ukrátiť. Podľa súdnej praxe vo všeobecnosti nemožno úspešne odporovať odplatnému právnemu úkonu, pokiaľ bolo dlžníkom inkasované primerané protiplnenie, nakoľko je tak absencia ukracujúceho charakteru právneho úkonu, pretože majetok dlžníka sa v konečnom dôsledku žiadnym spôsobom nezmenšil, došlo iba k modifikácii jeho štruktúry pri zachovaní pôvodnej hodnoty. Dlžníčke bola uhradená kúpna cena v zmysle zápočtu pohľadávky a bolo poskytnuté primerané protiplnenie. Samotná skutočnosť, že dlžníčke bola uhradená kúpna cena znamená, že majetok dlžníčky postačoval na čiastočnú úhradu pohľadávky žalobcu. Je zrejme a nepochybné, že samotný žalovaný mal voči dlžníčke postavenie veriteľa a následným jednostranným zápočtom, ako aj uzatvorením kúpnej zmluvy konal s náležitou starostlivosťou, aby zabezpečil svoju pohľadávku voči dlžníčke v čo najväčšom možnom rozsahu. V čase prevodu nehnuteľnosti žalobca nedisponoval právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1CbZm/1199/2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť až v roku 2017, pričom výzvu na uhradenie dlžnej sumy žalobca zaslal až 19.12.2014, pričom v tom čase už bol zrealizovaný prevod nehnuteľnosti. Je tak nesprávny názor súdu, že neexistuje žiadny súvis, resp. vzťah medzi zmluvou o pôžičke a kúpnu zmluvou, keďže uzatvorenie kúpnej zmluvy bol následok nesplnenia si povinnosti vyplývajúcej dlžníčke zo zmluvy o pôžičke, o čom svedčí aj výška kúpnej ceny, ktorá bola určená ako vzájomný zápočet pohľadávok zmluvných strán, pričom dlžníčke bol vyplatený rozdiel medzi týmito pohľadávkami.

18. V časti IV. odvolania žalovaný namietal nepreskúmateľnosť predmetného rozsudku s tým, že celá podstatná časť odôvodnenia je vybavená odsekmi 26 až 29, pričom s odkazom na poukázajúcu judikatúru je právom strany sporu, aby bolo rozhodnutie presvedčivo odôvodnené, čo sa nestalo. Podľa odvolateľa prezentovaný právny názor súdu trpí objektívnym nedostatkom odôvodnenia, resp.

akýmkoľvek odkazom na príslušné právne predpisy, eventuálne odkazom na relevantnú ustálenú rozhodovaciu prax, ktorá by jednoznačne a zrozumiteľne preukazovala o čo konkrétne opiera súd svoje presvedčenie. Odôvodnenie právneho názoru súdu v napadnutom rozsudku preto považuje za objektívne nedostatočné, neobsahujúce žiadne dôvody, alebo v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne aj argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

19. Žalobca odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalovaného predložil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sa plne stotožňuje s rozsudkom a navrhuje ho potvrdiť.

20. K odvolateľom tvrdenému nenaplneniu predpokladov úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov – zmenšenie majetku uviedol, že žalobca eviduje pohľadávku voči D. E. B. z titulu avalu za vystaviteľa zmenky č. 023/8772/13 spoločnosť Navi Logistik, s.r.o. na sumu 302.897,- Eur s termínom splatnosti 31.10.2014. Z dôvodu nezaplatenia zmenky žalobca uplatnil právo a dňa 4.9.2015 Okresný súd Bratislava V vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne Navi Logistik, s.r.o. a D. E. B. zmenkovú sumu s príslušenstvom. Zmenkový platobný rozkaz nadobudol voči spoločnosti Navi Logistik, s.r.o. právoplatnosť a vykonateľnosť 21.9.2015. Druhá dlžníčka podala proti platobnému rozkazu námietky. Rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 1CbZm/436/2015 zo dňa 18.3.2020 potvrdil predmetný zmenkový platobný rozkaz, ktorým sa ukladá D. E. B. zaplatiť predmetnú zmenkovú sumu s príslušenstvom. Tým žalobca disponuje voči dlžníkovi exekučným titulom. Rozhodujúci je stav majetku dlžníka v čase exekúcie, nie v čase uzatvorenia odporovateľného právneho úkonu, ako to uvádza odvolateľ. Dlžník bol v čase podania žaloby 18.5.2015 zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti na LV č. XXX J. K. XXX vedenom Okresným úradom Galanta v k.ú. B., k týmto nehnuteľnostiam dlžník zriadil záložné právo zmluvou zo dňa 11.2.2013 na zabezpečenie pohľadávok v celkovej výške 1.409.000,- Eur voči spoločnosti Navi Graf, s.r.o., žalobca v čase podania žaloby 18.5.2015 evidoval nezaplatené pohľadávky. Uvedené nehnuteľnosti boli ocenené znalcom na sumu 25.466,04 Eur a podľa podmienok dohodnutých v zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11.2.2013 odpredané kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený 16.5.2018, za kúpnu cenu 25.466,04 Eur, ktorá bola poukázaná žalobcovi na zaplatenie pohľadávky Navi Graf, s.r.o. Žalobca v žalobe uviedol skutočnosti o existencii vlastníctva dlžníka k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam práve s poukazom na to, že sa jedná o majetok, z ktorého nie je možné uspokojiť jeho pohľadávku vo výške 302.897,- Eur s príslušenstvom. Okresný súd Galanta sa skutočnosťou existencie ďalšieho majetku dlžníka zaoberal s poukazom na to, že dlžník zastúpený Centrom právnej pomoci podal dňa 23.11.2020 návrh na vyhlásenie konkurzu (oddĺženie), kde poukázal na svoje majetkové pomery. Okresný súd v Trnave uznesením č.k. 36ObK/31/2021 zo dňa 11.3.2021 rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok D. E. B., následne v Obchodnom vestníku č. 87/2021 zo dňa 7.5.2021 správca zverejnil oznam o zrušení konkurzu a konkurz skončil z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Žalobca zdôraznil, že žalovaný z titulu postavenia blízkej osoby nedoložil dôkazy preukazujúce existenciu ďalšieho majetku dlžníka. Žalovaný za odpredané nehnuteľnosti kúpnu zmluvou, mal zaplatiť kúpnu cenu 15.000,- Eur, hoci boli ocenené znalcom na sumu 166.000,- Eur. Kúpna cena potom nezodpovedá primeranej náhrade.

21. K dôvodu odvolania o nenaplnení predpokladov úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov – úmysel ukrátiť veriteľa, žalobca uviedol, že predmetná kúpna zmluva bola uzavretá dňa 18.9.2014 medzi predávajúcim dlžníkom ako výlučným vlastníkom dotknutých nehnuteľností a žalovaným otcom, teda blízkou osobou. Osobe blízkej dlžníkovi zákon ukladá, aby sa pri právnych úkonoch s dlžníkom presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka, tým je na žalovanom ako osobe blízkej dlžníkovi dôkazná povinnosť a navrhnutie takého dokazovania, z ktorého by nepochybne vyplynulo, že boli naplnené vyššie uvedené podmienky ubránenia sa odporovacej žalobe vo vzťahu k jej osobe. Okresný súd Galanta sa s uvedenou skutočnosťou v odôvodnení rozsudku vysporiadal tak, že zo strany žalovaného neboli predložené žiadne dôkazy, ktorými by vyvrátil právnu domnienku – úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa. Následne žalobca poukázal na relevantný obsah predmetnej zmluvy o pôžičke, dohody o užívaní nehnuteľnosti, dodatku č. 1 k zmluve, jednostranného zápočtu pohľadávok. Konštatoval, že skutočnosti uvedené v predložených písomných dôkazoch sú v rozpore s údajmi evidovanými na LV č. XXX pre okres Galanta, obec B., k.ú. B., ktoré boli vo vlastníctve dlžníkov E. I. a D. E. B. s titulom nadobudnutia kúpna zmluvy V 2617/2014, vklad povolený 18.7.2014. Medzi kúpnu zmluvou zo dňa 18.9.2014, ktorej určenie neúčinnosti je predmetom súdneho konania a zmluvou o pôžičke uzavretou dňa 6.5.2013 v znení dodatku a jednostranného zápočtu pohľadávok nie je žiaden právny vzťah. Kúpna

cena 15.000,- Eur je presne určená v kúpnej zmluve zo dňa 18.9.2014 s tým, že žalobca má zaplatiť kúpnu cenu dlžníkovi. D. E. B. vo svedeckej výpovedi uviedla, že v zmysle zmluvy o pôžičke doplatili žalovanému 15.000,- Eur. Akékoľvek dohody v zmluve o pôžičke sa nedotýkajú výšky kúpnej ceny.

22. K ďalšiemu odvolaciemu dôvodu, ktorým odvolateľ namietal nepreskúmateľnosť rozsudku, žalobca uviedol, že Okresný súd Galanta sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, v rozsudku uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, čo sa týka tak skutkovej ako i právnej stránky rozhodnutia.

23. Žalovaný vo svojej replike, reagujúc na doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného, opätovne zopakoval, že dlžníčka nepreviedla všetok svoj majetok a aj naďalej po účinnosti odporovateľného úkonu disponovala majetkom, ktorým bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu aspoň čiastočne. O odporovateľnosti nemožno hovoriť v prípade, ak napadnutým právnym úkonom síce došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, avšak majetok, ktorý dlžníkovi zostal, postačoval na uspokojenie pohľadávok veriteľov. V tomto smere poukázal na to, že dlžníčka okrem už prevedených nehnuteľností v danom čase vlastnila aj ďalšie. Keďže súd sa dostatočne nevysporiadal s týmto predpokladom pre odporovateľnosť právneho úkonu a uvedené nebolo dostatočne v konaní preukázané, nie je možné ho považovať za splnený.

24. Žalovaný pokračoval, že dôvodom pre uzatvorenie odporovateľného právneho úkonu boli skutočnosti, ktoré vznikli v nadväznosti na uzatvorenie predmetnej zmluvy o pôžičke, ktorá vznikla nezávisle od záväzkového vzťahu vyplývajúceho od zmenky. Predmetná nehnuteľnosť bola predaná za kúpnu cenu 136.000,- Eur, teda blížiacu sa k tej, ktorá bola stanovená v znaleckom posudku. Následne však došlo k vzájomnému započítaniu pohľadávok, na základe čoho bola dlžníkovi uhradená iba suma 15.000,- Eur. Predajom nehnuteľnosti teda nedošlo k zmenšeniu majetku dlžníka len v jeho modifikácii. Jediným úmyslom dlžníka ako aj žalovaného pri uzavretí kúpnej zmluvy bolo uhradenie splatnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o pôžičke. Výzva žalobcu na uhradenie dlžnej sumy bola zaslaná až dňa 19.12.2014, teda v čase už zrelizovaného prevodu. V závere žalovaný navrhol, aby bol napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie, prípadne, aby odvolací súd rozhodol tak, že žalobu v plnom rozsahu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania.

25. Žalobca vo svojej duplike uviedol, že žalovaný vo vyjadrení zopakoval skutočnosti, ktoré uviedol v odvolaní. Preukázanie, že dlžník nemal úmysel ukrátiť veriteľa, nie je povinnosťou žalobcu, nakoľko dlžník realizoval právny úkon s osobou jemu blízkou a existencia ukracujúceho úmyslu sa vtedy predpokladá. Žalovaný k účinnému vyvráteniu zákonnej domnienky nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce existenciu takého majetku či aktív dlžníka, ktorým by vyvrátil naplnenie podmienok odporovateľnosti, žalovaný teda neuniesol dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o otázku primeranej náhrady z titulu kúpnej zmluvy, žalobca uviedol, že kúpna cena bola jasno a určito stanovená v kúpnej zmluve zo dňa 18.9.2014, nie je dôvod navýšiť takto dohodnutú kúpnu cenu o sumu vo výške pôžičky 121.000,- Eur zo zmluvy o pôžičke zo dňa 6.5.2013. Záväzok zo zmluvy o pôžičke zanikol z dôvodu započítania s cenou iných nehnuteľností pred dňom vkladu kúpnej zmluvy 22.9.2014, t.j. rozhodujúcim dňom. Záväzok zo zmluvy o pôžičke zaväzoval D. E. B. a I. E., nie je dôvod, aby zánik záväzku I. E. zo zmluvy o pôžičke zaviazal na kúpnu cenu za nehnuteľnosti, ktoré neboli v jeho vlastníctve. Žalobca sa plne stotožňuje s rozsudkom a navrhuje ho potvrdiť.

26. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

27. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne

5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho bolo dôvodné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny potvrdiť (§ 387 CSP).

28. Predmetom konania je určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy voči žalobcovi, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor pod č. V 3793/2014 dňa 22.09.2014, a ktorou D. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX C. previedla na A. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX B., nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX pre okres Galanta, obec B., katastrálne územie B., a to pozemky C KN parcela č. 297 zastavané plochy a nádvoria o výmere 274 m², C KN parcela č. 298 záhrady o výmere 1162 m², C KN parcela č. 299 záhrady o výmere 986 m², C KN parcela č. 300 zastavané plochy a nádvoria o výmere 267 m², C KN parcela č. 301/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 239 m², C KN parcela č. 301/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 123 m² a prevádzková stavba č.s. XXX na parcele číslo 297, dom č.s. XXX na parcele číslo 300.

29. Predmetom odvolacieho prieskumu, v rámci ktorého je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak i uplatnenými odvolacími dôvodmi, bolo posúdiť, či v danom prípade došlo k naplneniu žalovaným uplatnených odvolacích dôvodov a teda, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a či rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci tak, ako ich žalovaný špecifikoval v podanom odvolaní popísanom vyššie, so zameraním na ustálenie, či v danom prípade boli splnené odvolaním dotknuté zákonné predpoklady pre určenie neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu v zmysle § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka.

30. V zmysle § 42a ods. 1 OZ veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený. Podľa ods. 2 odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. V zmysle ods. 3 odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117), b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Podľa ods. 3 odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a a) členom jeho štatutárneho orgánu, jeho prokuristom, likvidátorom alebo spoločníkom, b) osobou blízkou (§ 116 a 117) osobe uvedenej v písmene a), c) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a) a b) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, d) právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, e) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene d) majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c), d) alebo e); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

31. Podľa § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka právo odporovať právny úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou. Podľa ods. 2 právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. Podľa ods. 3 právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti

ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právneho úkonu proti ich predchodcovi. V zmysle ods. 4 právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

32. Ako prvé odvolateľ namietal nenaplneniu predpokladu úspešnosti odporovateľnosti právnych úkonov a to zmenšenie majetku dlžníčky, keď tvrdil, že dlžníčka v čase vykonania sporného úkonu disponovala iným (nehnuteľným) majetkom, z ktorého bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu aspoň čiastočne, pričom tento iný majetok v odvolaní nekonkretizoval. Právny žalobca žalovanej ale na pojednávaní prvoinštančného súdu dňa 17.10.2023 (č.l. 362 rub) uviedol, že sa jedná o nehnuteľnosti označené žalobcom v žalobe.

33. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Z toho vyplýva, že ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Odporovateľnosť ako právny inštitút na ochranu veriteľa prichádza do úvahy len vtedy, ak sa právnym úkonom dlžníka ukrátilo uspokojenie pohľadávky veriteľa, čiže ak ostatný majetok dlžníka nebude postačovať na plné uspokojenie pohľadávky veriteľa.

34. Už v podanej žalobe žalobca výslovne uvádza, že má vedomosť, že dlžníčka je naďalej vlastníčkou nehnuteľnosti v k.ú. B. vedených Okresným úradom Galanta na LV č. XXX J. K. XXX, avšak všetky tieto nehnuteľnosti sú zaťažené záložným právom v prospech žalobcu v súvislosti s ďalšími splatnými pohľadávkami žalobcu v značnej výške voči spoločnostiam Navi Logistik, s.r.o. vo výške 298.118,91 Eur a 600.000,- Eur s príslušenstvom, NAVIGRAF GROUF, s.r.o., vo výške 342.851,63 Eur s príslušenstvom a NAVI GRAG, s.r.o., vo výške 57.140,33 Eur a 1.979.529,65 Eur s príslušenstvom, pričom žalobca vedie výkon záložného práva predajom založených nehnuteľností formou dobrovoľnej dražby na nehnuteľnosti – pozemky na LV č. XXX J. K. XXX, ktoré boli pre účely dobrovoľnej dražby ocenené znalcom v celkovej sume 25.466,04 Eur. Vlastníctvo dlžníčky vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na predmetných LV č. XXX J. K. XXX ako i ťarchy na nehnuteľnostiach v podobe záložného práva v prospech žalobcu boli preukázané predmetnými LV pripojenými k žalobe. Skutočnosť, že dlžníčka v rozhodnom období nedisponovala ani voľnými finančnými prostriedkami ako tvrdí žalobca, vyplýva i z toho, že nebola schopná vrátiť žalovanému predmetnú peňažnú pôžičku v sume 121.000,- Eur. Žalobca teda podľa názoru odvolacieho súdu uniesol svoje dôkazné bremeno, keď preukázal, že odporovateľný právny úkon napadnutý odporovacou žalobou dlžníka, ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania napriek preukázanému tvrdil opak, mal toto svoje tvrdenie preukázať. V rozpore s tým ani v podanom odvolaní netvrdí, ktoré konkrétne ďalšie nehnuteľnosti dlžníčka v rozhodnom období vlastnila, ktoré by zároveň umožňovali uspokojiť pohľadávku žalobcu. Daný odvolací dôvod uplatnený žalovaným preto podľa odvolacieho súdu neobstojí.

35. Ako ďalšie odvolateľ namietal, že nebol naplnený predpoklad odporovateľnosti právneho úkonu a to úmysel ukrátiť veriteľa.

36. V konaní bolo nesporné, že žalovaný je otcom D. E. B., ktorá je dlžníčkou žalobcu, je teda príbuzným dlžníčky v priamom rade a teda blízkou osobou v zmysle § 116 OZ. Právny inštitút odporovateľnosti právneho úkonu slúži na zabezpečenie občianskoprávnej ochrany veriteľa pred takými právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktorými sa zbavuje majetku za tým účelom, aby sa z neho nemohol uspokojiť jeho veriteľ. Odporovateľnosť spočíva v tom, že veriteľ sa môže žalobou na súde domáhať, aby súd vyslovil, že dlžníkove právne úkony urobené v posledných troch rokoch, ktoré ukracujú pohľadávku veriteľa, sú voči veriteľovi právne neúčinné. Ten, kto na základe odporovateľného právneho úkonu nadobudol vlastníctvo k veci, zostáva jej vlastníkom naďalej, avšak veriteľ môže na uspokojenie svojej vymáhateľnej pohľadávky navrhnuť napríklad exekúciu tak, ako by k zmene jej vlastníctva nebolo došlo. V zmysle cit. ust. § 42a ods. 2 OZ pri právnych úkonoch, ktoré boli urobené v rozhodnej dobe a ktorými bol veriteľ ukrátený, medzi dlžníkom a jemu blízkou osobou sa predpokladá jednak úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a jednak vedomosť druhej strany o tomto úmysle. Druhá strana, teda osoba blízka má možnosť preukázať, že úmysel ukrátiť veriteľa nielenže nepoznala, ale že ho ani nemohla poznať pri náležitej starostlivosti. Ak v konaní nebude preukázané, že žalovaná dlžníčkovi blízka osoba o jeho úmysle ukrátiť

veriteľa vedela alebo musela vedieť, alebo ak sa zistí, že o tomto úmysle nevedela, ani nemusela vedieť, to samo osebe nestačí na úspešnú obranu proti odporovacej žalobe. Žalovaná dlžníkovi blízka osoba sa za tejto situácie odporovacej žalobe ubráni iba vtedy, ak preukáže, že úmysel dlžníka ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať (rozsudok NS ČR z 9.5.2013, sp. zn. 21Cdo 2002/2012). Z hľadiska odporovateľnosti právneho úkonu je rozhodujúce, že tento objektívne ukracuje veriteľa dlžníka a dlžník je s tým aspoň uzročený; prípadný motív, pohnútky dlžníka na urobenie takéhoto právneho úkonu alebo to, že týmto úkonom plní nejaký iný svoj (predtým vzniknutý) záväzok pritom nie sú rozhodujúce. Rovnako v prípade, ak dlžník uzavretím zmluvy s treťou osobou plní svoj morálny alebo právny záväzok uzavretím zmluvy môže sledovať úmysel ukrátiť svojho veriteľa (rozsudok NS ČR z 11.9.2012, sp. zn. 21Cdo 3654/2011). Úspešná obrana dlžníkovi blízkej osoby podľa cit. § 42a ods. 2 OZ musí spočívať nielen v tvrdení, že o úmysle dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa nevedela, ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie takéhoto úmyslu dlžníka (rozsudok NS ČR z 1.10.2004, sp. zn. 30Cdo 808/2004). Osoba blízka dlžníkovi nemôže poznať úmysel dlžníka priamo, ale len z okolností vonkajšieho sveta, teda z okolností, z ktorých možno vyvodíť, že dlžník pri svojom právnom úkone naozaj sledoval ukrátenie veriteľa v priamom alebo nepriamom úmysle. Ak sa od osoby blízkej dlžníkovi požaduje, aby tvrdila a preukázala, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať, z hľadiska dokazovania to znamená, že blízka osoba môže tvrdiť (a preukazovať) len to, že nevedela a ani nemohla vedieť o okolnostiach, z ktorých bolo zistené, že dlžník urobil právny úkon v úmysle ukrátiť svojich veriteľov, hoci v tomto smere vyvinula náležitú starostlivosť (NS ČR z 22.5.2014, sp. zn. 21Cdo 2594/2013). Osoba blízka dlžníkovi sa teda v zmysle cit. § 42a ods. 2 OZ môže ubrániť odporovacej žalobe len vtedy, ak preukáže, že o úmysle dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť hoci vyvinula starostlivosť na poznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o starostlivosť náležitú, čo znamená, že osoba blízka dlžníkovi so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu, vykonala takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu bol v čase odporovaného právneho úkonu z jej výsledkov poznala, t.j. aby sa o tomto úmysle dozvedela. Ak sa má osoba blízka dlžníkovi ubrániť odporovacej žalobe, musí preukázať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať aj v prípade, ak dlžník uzavretím odporovacej zmluvy plní svoju morálnu alebo právnu povinnosť (rozsudok NS ČR z 23.5.2001, sp. zn. 21Cdo 1912/2000). Zákon teda predpokladá, že žalovaný o úmysle dlžníka žalujúcim veriteľom odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa vedel a je na žalovanom, aby preukázal, že v čase právneho úkonu úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohol poznať (rozsudok NS ČR z 12.2.2014, sp. zn. 21Cdo 206/2013). Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka vykonala takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu v čase odporovaného právneho úkonu objektívne musel byť, z jej výsledkov poznala, t.j. aby sa o tomto úmysle dozvedela. Ak sa jej to ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nepodarilo, potom sa v zmysle § 42a ods. 2 OZ môže ubrániť odporovacej žalobe. Zákon od osoby blízkej dlžníkovi požaduje, aby sa pri právnych úkonoch dlžníkom alebo ktoré dlžník urobil v jej prospech presvedčila, či právny úkon neukracuje dlžníkovho veriteľa, a vedie ju k tomu, aby nerobila právne úkony na ujmu práv veriteľov dlžníka; v prípade, ak sa tak nezachová, musí byť uzročená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu nadobudla od dlžníka (NS ČR z 28.2.2011 sp. zn. 30Cdo 4885/2010). Úmysel ukrátiť dlžníka v prípade právnych úkonov, ku ktorým došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb, zákon predpokladá a je na osobách blízkych dlžníkovi, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať (rozsudok NS ČR z 11.7.2013, sp. zn. 21Cdo 2905/12). Odvolací súd k citovanej judikatúre dodáva, že uvedené právne závery boli NS ČR prijaté vo veciach, na ktoré sa vzťahovala obdobná právna úprava odporovateľnosti právnych úkonov v SR a ČR a hoci rozhodnutia českých súdov nespádajú pod rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 CSP, pre totožnosť právnej úpravy v danom období a historickú kontinuitu právneho prostredia, ich právna argumentácia je použiteľná i na daný prípad.

37. Z vyššie uvedených právnych a teoretických východísk, opierajúc sa o označenú súdnu prax, vyplýva, že v pri právnom úkone urobenom v rozhodnom období medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou zákon v § 42a OZ zakotvuje vyvrátiteľnú zákonnú domnienku o vedomosti blízkej osoby o ukracujúcom úmysle dlžníka. V prípade režimu blízkej osoby možno bez ďalšieho odporovať právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený. Absencia úmyslu dlžníka ako zákonnej podmienky je z textu ust. § 42a OZ zrejma prima facie. Rozhodujúcou skutočnosťou je ukrátenie veriteľa, teda objektívny stav,

ktorý svoje právne následky neodvodzuje od subjektívneho motívu alebo ukracujúceho úmyslu dlžníka. Úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa sa v týchto prípadoch prezumuje ex lege a jeho skutočný úmysel nie je na účely procesného úspechu odporujúceho veriteľa relevantný. Žalovaný ako blízka osoba dlžníčky žalobcu (na ktorej spočíva v tomto smere povinnosť tvrdenia, aj dôkazu) sa môže odporovacej žalobe úspešne ubrániť, keď vyvráti túto zákonnú domnienku a preukáže, že úmysel dlžníka odporovateľným právnym úkonom ukrátiť veriteľa nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Žalovaná blízka osoba teda musí preukázať, že vynaložila takú relevantnú aktivitu, aby ukracujúci úmysel dlžníka rozpoznala, resp. sa o ňom dozvedela. Bez predchádzajúceho vynaloženia náležitej starostlivosti vo vzťahu k oboznámeniu sa s ukracujúcim úmyslom veriteľa, žalovaná nemôže efektívne zákonnú domnienku vyvrátiť.

38. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, opierajúc sa o obsah spisu je zrejmé, že žalovaný ako blízka osoba svoje dôkazné bremeno (ale ani bremeno tvrdenia) že vynaložil takú relevantnú aktivitu, aby ukracujúci úmysel dcéry rozpoznal, resp. sa o ňom dozvedel, neuniesol, keď nielenže nepreukázal, ale ani netvrdil, že vyvinul nejakú konkrétnu činnosť, ktorú by bolo možné definovať ako náležitú starostlivosť za účelom, aby úmysel dcéry ukrátiť žalobcu poznal, resp. aby sa o ňom dozvedel. Odvolanie žalovaného ani v tomto smere nebolo dôvodné.

39. Odvolateľ v súvislosti s tvrdením o nenaplnení predpokladu úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu a to úmyslu ukrátiť veriteľa tiež namietal, že dlžníčke bola žalovaným uhradená kúpna cena za prevod nehnuteľností vo výške podľa jeho zápočtu pohľadávky (136.000 - 121.000 = 15.000), teda jej bolo poskytnuté primerané protiplnenie.

40. V zmysle § 588 OZ podstatnými náležitosťami kúpnej zmluvy (bez dohody, o ktorých kúpna zmluva nemôže vzniknúť) sú okrem predmetu kúpy aj kúpna cena. Z § 46 ods. 1 OZ pritom vyplýva, že zmluvy o prevodoch nehnuteľností musia mať zo zákona povinne písomnú formu. Nadväzne z ust. § 40 ods. 1 OZ vyplýva, že ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon, je (absolútne) neplatný. Zároveň podľa ods. 2 tohto ustanovenia platí, že písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. Z uvedených zákonných ustanovení potom vyplýva, že čo sa týka obsahových náležitostí kúpnej zmluvy, platí to, čo bolo písomne v dvojstrannej kúpnej zmluve zmluvnými stranami dojednané, včítane výšky kúpnej ceny, ak následne nedošlo písomnou dvojstrannou dohodou k zmene. Tu odvolací súd dodáva, že cit. podporne použité ustanovenia OZ nepovažoval za rozhodné, tvoriace právny základ rozhodnutia v merite, ktorými sú cit. § 42a a 42b OZ, a preto nebol potrebný postup podľa § 382 CSP.

41. Z pripojenej kúpnej zmluvy o kúpe nehnuteľností uzavretej medzi D. E. B. ako predávajúcou a A. B. (žalovaným) ako kupujúcim zo dňa 18.9.2014 (č.l. 313 a n.) vyplýva, že v čl. III. bod 1. zmluvné strany dohodli, že prevod nehnuteľností je vykonaný za cenu, ktorá bola určená dohodou zmluvných strán vo výške 15.000,- Eur, pričom podľa bodu 2. predávajúca potvrdzuje, že kupujúci zaplatil kúpnu cenu v hotovosti pri podpise tejto zmluvy. Z predmetného textu kúpnej zmluvy jednoznačne a nesporne vyplýva, že kúpna cena za prevod nehnuteľností bola zmluvnými stranami dohodnutá vo výške 15.000,- Eur, ktorá zároveň bola uhradená kupujúcim predávajúcej pri podpise zmluvy. Z uvedeného následne plynie, že predávajúca po podpise predmetnej zmluvy už nemala žiadnu pohľadávku voči žalovanému z titulu danej kúpnej ceny. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že po uzavretí predmetnej kúpnej zmluvy k žiadnej písomnej dvojstrannej dohode medzi zmluvnými stranami o zmene zmluvy v časti výšky kúpnej ceny neprišlo. Prípadná ústna dohoda o kúpnej cene resp. jej zmene, by bola neplatná. Jednostranným právnym úkonom žalovaného ako predávajúceho v listine Jednostranný zápočet pohľadávok (č.l. 312) nemohlo účinne dôjsť k zmene písomne v kúpnej zmluve dojednanej kúpnej ceny (na sumu 136.000,- Eur). Zároveň keďže s poukazom na uvedené, predávajúca po podpise zmluvy už nemala voči kupujúcemu žalovanému žiadnu pohľadávku z titulu kúpnej ceny, neboli splnené podmienky ani na započítanie vzájomných pohľadávok v zmysle § 580 OZ na základe jednostranného zápočtu pohľadávok zo strany žalovaného.

42. Znalecký posudok pritom stanovil trhovú cenu danou kúpnu zmluvou prevedených nehnuteľností vo výške 136.000,- Eur. S poukazom na uvedené odvolací súd uzatvára, že protiplnenie (15.000,- Eur), ktoré získala za prevod nehnuteľností predávajúca na základe predmetnej kúpnej zmluvy, nebolo primerané, keďže jej nebola poskytnutá rovnocenná ekvivalentná náhrada, v dôsledku čoho došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu.

43. Iba na okraj odvolací súd uvádza, že vzhľadom na to, že zmluvou o pôžičke v spojení s dodatkom č. 1 sa pre prípad nesplnenia dlhu dlžníci zaviazali previesť na veriteľa označené nehnuteľnosti v k.ú. B. zapísané v LV č. XXX J. XXX a dotknutou kúpnu zmluvou boli prevedené iné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, nie je daný priamy právny vzťah medzi danými zmluvami, ako to správne ustálil prvoinštančný súd a namieta žalobca.

44. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s tvrdením odvolateľa, že predmetný rozsudok je nepreskúmateľný, čím má byť daný odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Preskúmaný rozsudok bol prvoinštančným súdom primerane v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodnený a pokiaľ sa súd prvej inštancie nevysporiadal s niektorými podstatnými vyjadreniami žalovaného v odôvodnení preskúmaného rozsudku, tento nedostatok bol odvolacím súdom v zmysle § 387 ods. 3 CSP odstránený.

45. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že zákonné podmienky pre vyslovenie neúčinnosti predmetnej kúpnej zmluvy boli splnené, čo odôvodňovalo vyhovie žalobe.

46. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

47. S poukazom na všetko vyššie uvedené odvolacím súdom, po skonštatovaní, že nebol naplnený žiaden z odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako vo výrokoch vecne správny, včítane vzhľadom na spôsob prvoinštančného rozhodnutia správneho výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 387 CSP, potvrdil (výrok I.).

48. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s § 296 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému, o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Prípadne existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému (výrok II.).

49. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).